

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Apare odată pe săptămână sub direcția și editura „SOLIDARITĂȚII” asociația institutelor financiare române
Redacția și administrația: Cluj, Calea Regele Ferdinand Nr 38 (edificiul Băncii Agrare S. A. Priv. Cluj).

Membrii asociației „SOLIDARITATEA”, sunt:

Agricola (Hunedoara), Agricola (Sebeșul-săseș), Albina, Ancora, Ardeleana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana Bănățana, Banca Agrară, Soc. An. privilegiată Cluj, Banca Centrală pentru Industrie și comerț Cluj, Banca Poporală (Caransebeș) Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, (reuniune) (Săliște, Câmpiana, Cârțișoara, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codru, (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (Ghera), Cordiana, Coroana (Cluj), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Economia (Cohaln), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănișterul, Grănișterul Bănățan, (Menad a) Insoțirea de credit (Veșten), Institut de credit (Zavoșdia), Isvorul (Alba-Iulia), Isvorul (Sebeșul-inf.), Ivo ul (Sângiorgiu), Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Manteana (Corniareva), Murășiana), Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Pietra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Iva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăștur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Secășana, Selăgăna, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Șercăiana, Șoimul (Utoara), Șoimul (Vașcău), Tărnăveana, Timișana, Țibleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul (Tășnad), Zărândcana, Zlăgheana, Zorile.

ABONAMENTUL PE 1 AN LEI 120. — PE 1/2 AN LEI 60. NUMĂRUL 2-50 LEI.	COMITETUL DE REDACȚIE: Dom. RAȚIU, Ion I. LĂPĂDATU și Const. POPP Redactor responsabil: Vasile Vlaicu.	TAXA PENTRU INSERTIUNI: De fie-care cm ☐ 2 Lei. Bilanțurile după tarif special.
--	--	--

Reforma fișcală.

— Memoriul „Solidarității”, referitor la nivelarea plusului de impozite directe, suportat de contribuabili din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurășana. —

Domnule Ministru,

În primele zile ale lui Octomvrie a. c., federala organizațiilor noastre, «Solidaritatea», V-a prezentat un memoriu, în care, după ce arăta enormele diferențe în plus la impozitele, ce le-au plătit și le plătesc încă întreprinderile, ca societăți pe acțiuni și obligate la publicarea bilanțului din teritoriile de dincoace de Carpați, față de impozitele întreprinderilor similare din vechiul Regat. Vă rugă — propunându-vă și soluțiuni corespunzătoare — să binevoiți a face cele necesare, spre a repara, încă înainte de întocmirea noii reforme fiscale, nedreptele și jignitoarele inegalități în sarcinile publice.

Erau atât de dovedite inegalitățile, ce reclamam a fi nivelate și atât de evidentă nedreptățirea întreprinderilor contribuabile din această parte de țară, încât credeam exclus, ca cererile și propunerile noastre juste, să nu găsească sollicitudiunea cuvenită.

Ne-am înșelat. Onoratul Guvern n'a ținut să facă, nici pe calea Corpurilor legiuitoare, întrunite ulterior în sesiune parlamentară ex-

traordinară, nici în marginile atribuțiunilor sale, actul de dreptate, ce-l cerusem.

Noi însă n'am pierdut nădejdea în dreptatea cauzei noastre și conținem a spera, că cel puțin astăzi, în ciasul ultim, din prilejul întocmirii noilor legi pentru unificarea contribuțiunilor directe, sentimentul de echitate va birui, făcând să se accepteze soluțiunile, acum altele, decât în memoriul precedent, ce venim a propune în scopul reparării nedreptăților fiscale din trecut.

*
*
*

În memoriul precedent am insistat și la acest loc ne permitem a reveni din nou asupra inegalităților, ce rezultă din diferitele sisteme de impozite, aplicate întreprinderilor, ca societăți pe acțiuni și obligate la publicarea bilanțului.

Am arătat, că aceste întreprinderi, în vechiul Regat, plătesc **patenta fixă**, socotită cu 2°/₀₀ dela capital ¹⁾, **patenta proporțio-**

¹⁾ Dispozițiuni precise nu am aflat. Unii socotesc patenta fixă după tabloul A cu maximum de Lei 1.200. —, ca de pildă Dl Titu escu în exemplul ce-l dă la pag. 153 din motivarea proiectului său de lege pentru reforma contribuțiunilor directe. Alții socotesc 2°/₀₀, adică taxa de 50 bani pentru fiecare mie de lei din capital, urcată cu încă de trei ori prin decretul-lege No. 190 din 28 April 1920. Aceasta, propriu zis, s'ar referi la băncile autorizate de guvern. Din motiv de obiectivitate, în calculul nostru, am luat această taxă, ca mai urâtă, fără a ține seama nici măcar de maximumul fixat în lege, în suma de lei 5000, respective, după urcare, lei 20,000.

nală de 10% după profitul net de bilanț²⁾ și zecimile adiționale către Stat cu 55% asupra sumelor impozitelor patentare.³⁾

Dimpotrivă, în teritoriile de dincoace de Carpați, plătesc **impozitul de câștig progresiv de 10—20% din profitul de impunere**⁴⁾, satorit în sensul dispozițiilor legii, profit, care, de regulă, e mai mare ca profitul net de bilanț. Plătesc mai departe asupra acestui impozit, un **impozit suplimentar general de venit de 30%**, un **impozit suplimentar pentru îngrijirea bolnavilor de 20%**⁵⁾, un **adaus de războiu de 60%**, și în fine **impozitele suplimentare comunale și județene**, care variază după împrejurări, dar care, în mediu, fac cel puțin 150—300% ale impozitului de câștig.⁶⁾

Deosebiri sunt enorme. Pe când, în vechiul Regat, cele trei categorii de impozite fac la olată abia 16—17% din profit, pe atunci în ținuturile ciscarpatine contribuțiunile totale, inclusiv impozitele comunale și județene, fac 50—80%. Cunoaștem însă și cazuri, unde totalul impozitelor statorite au ajuns 95% din profit.

Unul-două exemple ne vor arăta mai bine enorma disproporție de sarcini dintre aceste două sisteme de contribuțiuni.

Luăm cazul unei întreprinderi industriale

²⁾ A fost 5% din profitul arătat la bilanț, scăzut cu dotațiile la fondurile de rezervă. S'a urcat dela 1 April 1920 la 10%, rămânând impuse și dotațiile la fondurile de rezervă.

³⁾ Alinea IV. din art. 4 al legii patenteselor precizează, că patenta proporțională e scutită de zecimile comunale, județene și ale camerelor de comerț.

⁴⁾ Pentru societățile industriale se plătește după partea de profit până la

	10% a capitalului propriu	10%
dela 10% până la 15%	« »	« 12%
« 15% « « 20%	« «	« 14%
« 20% „ « 25%	« «	« 16%
iar pentru ce trece peste 25%	« «	« 18%

La alte societăți — excepționând cooperativele, ce nu plătesc un dividend mai mare de 5% și care, în acest caz, sunt impuse numai cu 6% — progresivitatea începe la 12% și sfârșește la 20%. Acestor societăți aparțin și băncile.

⁵⁾ A fost 5%. În bugetul pro 1921—22 s'a introdus însă cu 20%. Direcțiunea Contabilității generale a statului, cu adresa No. 43703 din 29 Mai 1922, a dispus să se încaseze până la 15% din impozitele directe, probabil peste cele 5% de mai înainte.

⁶⁾ În Sibiu aceste impozite fac peste 150%, în Cluj în curând 300%, în Turda 350%, iar în Arad 400%, și în Huedin 800%.

ca societate pe acții, cu un capital de 10,000.000.—, cu un profit de 2,000.000.— și cu impozite plătite pentru anul precedent de 800.000.—, lăsând afară din ori ce combinație eventualele amortizări de titluri de obligațiuni de războiu.¹⁾

1. În vechiul Regat se va plăti:

a) patenta fixă 2‰ dela capital	— — —	Lei 20.000.—
b) patenta proporțională de 10% dela profit	— „	200.000.—
c) zecimile de 55% asupra impozitelor	— — „	121.000.—
		<u>Total — Lei 341.000.—</u>

2. În teritoriul ciscarpatin profitul impozabil va fi: profitul de 2,000.000.— plus impozitele plătite de 8.000.000.—, deci la un loc 2,800.000.—. Se va calcula:

a) impozitul progresiv de câștig și anume:		
1,000.000.— din profit cu 10%	Lei 100.000.—	
500.000.— „ „ „ 12%	„ 60.000.—	
500.000.— „ „ „ 14%	„ 70.000.—	
500.000.— „ „ „ 16%	„ 80.000.—	
300.000.— „ „ „ 18%	„ 51.000.—	Lei 364.000.—

b) impozitele suplimentare asupra impozitului de câștig:

general de venit — 30%	Lei 109.200.—
pentru îngrijirea bolnavilor 20%	„ 72.800.—
adaus de războiu — 60%	„ 218.400.—
<u>Lei 400.400.—</u>	

c) impozitele suplimentare comunale și județene, cari în Cluj au fost de 208%

	„ 757.120.—
<u>Total — Lei 1,521.520.—</u>	

Să luăm o bancă. Capital 125,000.000.—
Rezerva 150,000.000.— Profit 60,000.000.—
Impozite plătite 20,000.000.—

1. În vechiul Regat va plăti:

a) patenta fixă, 2‰ dela capital	— — —	Lei 250.000.—
b) „ proporțională, 10% dela profit	— „	6,000.000.—
c) zecimile, 55% asupra impozitelor	— — „	3,437.50.—
		<u>Total — Lei 9,687.500.—</u>

2. În teritoriul ciscarpatin, profitul impozabil va fi 80,000.000.— Se va calcula:

a) impozit progresiv de câștig și anume:		
27,500.000.— din profit cu 12%	Lei 3,300.000.—	
13,750.000.— « « « 14%	„ 1,925.000.—	
13,750.000.— « « « 16%	„ 2,200.000.—	
13,750.000.— « « « 18%	„ 2,475.000.—	
11,250.000.— « « « 20%	„ 2,250.000.—	Lei 12,150.000.—

b) impozite suplimentare asupra impozitului de câștig:

general de venit — 30%	Lei 3,645.000.—
îngrijirea bolnavilor — 20%	„ 2,430.000.—
adaus de războiu — 60%	„ 7,900.000.—
<u>Lei 13,365.000.—</u>	

c) impozitele suplimentare comunale și județene, în mediu numai 150%, ca în Sibiu de ex.

	„ 18,221.000.—
<u>Total Lei 43,740.000.—</u>	

¹⁾ În Ardeal impozitele directe plătite pentru anul precedent nu sunt a limse a se reduce din profitul impozabil. Totalasemenea și a amortizările din titlurile împrumuturilor de războiu austro-ungare.

Inegalitățile au fost și sunt de neînchis, constituind o mare nedreptate socială, națională și economică, precum și o esențială pedecă a acelei unificări sufițetești, ce ar trebui să formeze temelia unității statului român. Dar sarcinile publice, atât de urcate dincoace de Carpați, au fost și sunt și o pedecă în activitatea economică a acestor ținuturi, având întreprinderile indigene să suporte concurența întreprinderilor din vechiul Regat, extraordinar de privilegiate din punctul de vedere al sarcinilor fiscale. Întreprinderile noastre din Ardeal: bănci, societăți comerciale, de asigurări etc. se găsesc — din cauza diferențelor mari de sarcini publice — în o inferioritate de concurență fără de acelaș soi de întreprinderi din vechiul Regat cu activitate și dincoace de Carpați. Singur numai la societățile industriale — în urma dispozițiilor art. 5 din legea pentru așezarea contribuțiilor directe din 12 Maiu 1922 — situațiunea s'a schimbat, întrucât devin impuse după legile teritorului, unde are loc principala exercitare a activității lor.

În situațiunea nedreaptă și jignitoare, arătată în cele precedente, se găsesc întreprinderile de dincoace de Carpați și astăzi, în al patrulea exercițiu financiar dela unire.

Prin legile Titulescu, care țineau o cale mijlocie între impozitele din Ardeal și ce e din vechiul Regat, reducând pe cele dintâiu și urcând pe cele din urmă, se pusese capăt anomaliilor din trecut și speram, că cel puțin cu 1 Aprilie 1921, ziua dela care aceste legi urmau să fie aplicate, întreprinderile și ceilalți contribuabili din această parte de țară, nu vor mai fi condamnați a suporta impozite mai mari și mai grele. Legile Titulescu însă, cu excepțiunea a două impozite speciale, au fost scoase din vigoare de actualele corpuri leguitoare, restituindu-se pentru vechiul Regat și nouile provincii diferitele sisteme de contribuțiuni directe, așa cum existau ele mai înainte. Pentru Ardeal au fost deci restituite vechile și nedreptele sisteme de impozite un-gurești, condamnat fiind astfel a le mai suporta și în cele două exerciții financiare din urmă.

Ne place a crede, că Onoratul Guvern, prin restituirea vechilor legi de impozite, n'a putut intenționa menținerea teritoriilor de dincoace de Carpați în nedreptatea din trecut, ci numai graba, cu care a fost desbătută la timpul său legea despre așezarea contribuțiilor directe din 12 Maiu 1922, este cauza, că nu s'a încercat cel puțin o nivelare oarecare a diverselor sisteme de impozite. Credem aceasta și pentru motivul, că chiar un membru marcant al Onoratului Guvern a recunoscut, că «egalizarea sarcinilor publice este una din condițiunile de căpetenie ale consolidării naționale» și că «contribuțiunile cerute dela cetățeni, nu trebuie să absoarbă totalitatea veniturilor nete», cum este cazul — adaogem noi — la contribuțiunile întreprinderilor de dincoace de Carpați.

Prin proiectul său de lege pentru unificarea contribuțiilor directe și pentru înființarea impozitului pe venitul global, Onoratul Guvern ne pune în vedere, că dela 1 Aprilie 1923 vom avea impozite uniforme și contribuțiuni egale pe întreaga țară. Ar fi însă greșit, dacă Onoratul Guvern s'ar gândi numai la unificarea din viitor și ar trece cu nepăsare peste nedreptățile fiscale din cele din urmă patru exerciții financiare. Ar însemna să se pedepsească contribuabilii de dincoace de Carpați, cari nu din vina sau întârzierea lor au fost constrânși să plătească enorme plusimpozite față de contribuabilii din vechiul Regat. Au fost constrânși cu deosebire în ultimele două exerciții financiare, relativ la care legile Titulescu, dacă n'ar fi fost scoase din vigoare, le-ar fi adus o considerabilă ușurare. De aceea, cum și pentru alte însemnate motive de ordin moral, social și politic, se impune, ca, din privilegiul unificării contribuțiilor din viitor, să se repare, pe cât e posibil, și inegalitățile și nedreptățile din trecut. Or, aceasta se va putea face prin

compenzarea în viitoarele contribuțiuni cel puțin a unora din plusurile de impozite, special a impozitelor extraordinare, introduse în tim-

pul războiului ¹⁾ și plătite în Ardeal dela 1 Ianuarie 1919 până la data intrării în vigoare a reformei fiscale unificate.

Dreptatea ar cere, ca toate diferențele de impozite, plătite în plus de contribuabilii din Ardeal, față de cei din vechiul Regat, să fie compenzate prin scădere din sarcinile, ce le vor reveni în viitor în baza legilor de unificare fiscală.

Ne dăm seama, că calcularea și compenzarea până la ultimul ban a acestor diferențe, ar fi, din punct de vedere tehnic, un lucru greu și anevoios. Nu ne gândim deci la aceasta nici chiar pentru categoriile de subiecte imposabile — cum ar fi de ex. întreprinderile obligate la publicarea bilanțului — la care stabilirea diferențelor s'ar putea face cu destulă ușurință. Ne gândim însă, că e just și trebuie să fie compenzate cel puțin categoriile de contribuțiuni, decretate și introduse în cursul războiului și care, odată cu încetarea acestuia, ar fi trebuit sistate. Tot asemenea augmentările, la unele categorii de impozite, urmate după războiu și făcute fără bază legală suficientă, Astfel pentru întreprinderile, ca societăți pe acțiuni și obligate la publicarea bilanțului, vom cere să se compenzeze sumele din **adaosul de războiu** (60% dela impozitul de câștig al întreprinderilor) și din **impozitul asupra câștigurilor de războiu**, precum și plusul de peste 5% din **impozitul pentru îngrijirea bolnavilor**, plătite după 1

¹⁾ Sunt patru impozite extraordinare: *impozitul progresiv pe venit*, înființat prin art. de lege XXVI din 1916; *impozitul pe câștiguri de războiu*, înființat prin art. de lege XXIX din 1916 cu nufere retroactivă pe 1914, 1915 și 1916. Acest impozit s'a sistat cu finea anului 1919; *impozitul progresiv pe avere*, înființat prin art. de lege XXXII din 1916 asupra averilor de cel puțin 50,000 cor., iar prin art. de lege IX din 1918 estins și asupra averilor de 20,000 cor. și mai mari; în fine *adaosul de războiu*, înființat prin art. de lege IX din 1918 cu 60% resp. 100% asupra categoriilor principale de impozite directe.

Mai poate fi vorba de *impozitul pentru îngrijirea bolnavilor*, ridicat deja 5—20% în bugetul pro 1920/21. Având în vedere, că augmentarea cu 15% nu poate fi considerată nici ustă și nici legală, această diferență întrucât s'a achitat de contribuabili, încă trebuie restituită.

Ianuar 1919 până la intrarea în vigoare a viitoarelor legi de unificare fiscală.

Prin aceasta s'ar reduce în parte inegalitățile din trecut. S'ar reduce numai în parte, pentru că chiar și fără aceste categorii de impozite, adică fără adaosul de războiu și fără plusul impozitului pentru îngrijirea bolnavilor, impozitul asupra câștigurilor de războiu fiind de fapt și de drept sistat cu finea anului 1919, contribuțiunile, ce vor rămânea în sarcina întreprinderilor din Ardeal, vor fi totuș neasemănat mai mari, ca ale celor din vechiul Regat. Astfel, în cele două pilde, calculate mai sus, proporțiile ar rămânea 1,303.120 — resp. 36,450.000. — Lei în Ardeal, față de 341.000. — resp. 9,687.500. — Lei în vechiul Regat.

Dar, Domnule Ministru, ne dăm seama, că compenzarea impozitelor speciale din timpul războiului, nu poate fi cerută și acordată numai pe seama întreprinderilor, ca societăți pe acțiuni și obligate la publicarea bilanțului, ci trebuie cerută și acordată și pe seama tuturor celorlalți contribuabili din Ardeal, cari pe lângă categoriile de contribuțiuni, numite în cele precedente, adică pe lângă **adaosul de războiu, impozitul pe câștigurile de războiu și plusul impozitului pentru îngrijirea bolnavilor**, au mai suportat și **impozitul progresiv pe venitul global**, cum și **impozitul de avere**. Toate acestea trebuiesc compenzate și anume pentru că:

1. e vorba de impozite cu caracter extraordinar, care, după natura și scopul lor, ar fi trebuit sistate imediat după încetarea războiului, respective pentru că augmentarea impozitului pentru îngrijirea bolnavilor s'ar fi putut face numai prin lege specială și nu prin o simplă introducere în buget și pentru că

2. chiar și fără aceste impozite, contribuabilii ardeleni rămân, pentru cei patru ani trecuți, grevați cu contribuțiuni neasemănat mai mari ca similarii lor din vechiul Regat.

Pentru a dovedi aceasta a doua afirmațiune — cea dintâi fiind de sine înțeleasă — vom face o comparație între impozitele din

vechiul Regat, sporite prin decretul-lege No. 1901 din 28 April 1920 și între impozitele din Ardeal, neluând în considerare la aceste din urmă cele patru categorii de contribuțiuni cu caracter extraordinar, introduse sub durata războiului (adaosul de războiu, impozitul progresiv pe venitul global, impozitul pe avere și impozitul pe câștigurile de războiu), și nici plusul impozitului pentru îngrijirea bolnavilor. Pe această bază de comparație, avem:

I. Impozitul fonciar pe pământ.

1. In *vechiul Regat*, cota impozitului este :
 - a) la propr. rurale până la 10 hectare 7·87%
 - b) " " " peste 10 " și " " arândate obștilor sătești 9·62%
 - c) " " " indiferent de întindere — — — — 11·38%
 - d) " " " obștești — — — — 22·75%

Baza de impunere este venitul statorit prin recensământul Costinescu din 1910. Dacă însă proprietățile sunt impuse la foncieră după April 1915, cota impozitului este 6·19% 7·56%, 8·94% și 17·87%.

Proprietatea țărănească deci — această ne interesează — este impusă cu o cotă, care variază dela 6·19%—9·62%.

In *Ardeal*, cota impozitului este 20% din venitul cadastral pe jugăr. La acest impozit se mai adaogă un supliment de venit general de 30% și un impozit de 5% pentru îngrijirea bolnavilor, care încă fac 6% resp. 1% din venitul cadastral. Astfel impozitul este de 27%. Baza impozitului este, cum am spus, venitul cadastral, constatat în 1875 și în parte modificat în 1910.

Diferința între cotele acestor două impozite e deci foarte mare. Se spune, că în ce privește rezultatul impozitului, se reduce, căci baza de impunere în regatul vechiu este un recensământ mai nou cu prețuri mai urcate. Adevărat, dar nu trebuie pierdut din vedere, că în *Ardeal* cota e statorită pe jugăr, și nu pe hectar, care are o întindere aproape dublă. Și nu trebuie uitat că totalul zecimilor de percepere și adiționale pentru comune, județe, etc. din vechiul Regat sunt de cel mult 125%, pe când suplimentele comunale, județene, etc. dela noi, se urcă la 200—700% a impozitului fonciar.

II. Impozitul de case după încăperi.

1. In *vechiul Regat*, nu există.
2. In *Ardeal*, se statoroiește asupra caselor, locuite de proprietari în comune rurale și târgușoare. Impozitul e împărțit în 10 clase, după comune și numărul încăperilor și variază între 0·75 până la peste 150.— lei. Deosebit se mai percepe suplimentul de venit general cu 40% și impozitul pentru îngrijirea bolnavilor de 5%. Un țaran cu o casă de trei încăperi va plăti un impozit de 8—12 lei, plus adaosele, cu care se urcă la 11·40—17·40.

III. Impozitul de case după venit.

1. In *vechiul Regat*, cota impozitului este
 - a) la clădiri al căror impozit se ridică la 100 lei anual 11·37%
 - b) " " " " " trece de 100 " " " 13—%
- Baza de impunere este *venitul net*. Dacă clădirile sunt impuse după 1 April 1915, impozitul se reduce la 8·94% resp. 9·75%

2. In *Ardeal*, cota impozitului variază după populațiune și comune dela 9—14%. Luând în considerare și suplimentul de impozit general de 30%, cum și impozitul pentru îngrijirea bolnavilor de 5%, ce trebuiesc adaose, impozitul este de fapt 12·15%—18·90%. Baza de impunere este *venitul brut*.

IV. Impozitul de câștig — Patenta.

O comparație, ca la categoriile de impozite precedente, e mai greu de făcut din cauza deosebirilor în clasificarea și natura subiectelor și obiectelor imposabile. Astfel în clasa I, din legea în vigoare în *Ardeal*, găsim pe servitori, muncitori, meseriași, micii industriași, diurniști, copiiști, proprietari, uzufructuari. etc. Pe cei mai mulți din acestia, în vechiul Regat îi găsim sau la impozitul personal sau la al patentelor. Impunerea mai în toate cazurile e moderată. — Mai de importanță este impozitul de

Clasa III. sau, în vechiul Regat, *Patenta*, la care sunt supuse veniturile din întreprinderi și profesii (comercianți, industriași, tabricanți, medici, farmaciști, avocați, etc.). In *vechiul regat* în general este mult sub 10% a beneficiului net și nu mai când contribuabilul ar cere însuș să fie impus după bilanș se urcă la cota de 10%. In *Ardeal* este de 10% a beneficiului net plus suplimentul de venit general de 35% și impozitul pentru îngrijirea bolnavilor de 5% din suma impozitului de câștig. Socotite și acestea pe baza beneficiului net cota de 10% se urcă la 14%. In fine

Clasa IV., sau *impozitul pe salare*, unificat din 1 April 1921 și aplicat cu 6%. Până la acest dat însă în *vechiul Regat* a fost de 3% pentru salariile mai mari de 200 — lei bruto lunar. In *Ardeal* minimul scutit era 200.— coroane anual. Impozitul era progresiv, ajungând la salare mari la 6—8%. Astfel pentru un salar lunar de 1000.— lei sau coroane, se plătia în vechiul Regat 24.— lei, iar în *Ardeal* 50 coroane.

V. Impozitul întreprinderilor, ca societăți pe acțiuni și obligate la publicarea bilanșului.

Enorme deosebiri le-am arătat în cele precedente. Reasumând, avem, în *vechiul Regat* maximul 16% din profitul net de bilanș, pe când în *Ardeal*, progresiv fiind, se urcă până la 27%.

Acestea sunt cele mai importante categorii de impozite. Din toate se poate vedea, că impozitele plătite în *Ardeal* — fără cele de războiu, și a căror compenzare o cerem, — au fost și sunt mai mari chiar și de cât impozitele sporite din vechiul Regat.

Se mai adaogem la impozitele contribuabililor din *Ardeal* suplimentele de impozite comunale, județene, de camere de comerț etc., de cele mai multe ori întreite și împătrite ca zecimile de percepere și adiționale și să nu uităm, că vechiul Regat a continuat a plăti și dela Unire până la 1 April 1920, impozitele mici, nesporite din trecut și atunci vom vedea, că cumpâna greutăților fiscale rămâne inclinată în jos, în partea de dincoace de Carpați. Nu cerem compenzarea acestor greutăți. Cerem exclusiv compenzarea contribuțiilor cu

caracter extraordinar nejustificat și anume numai dela încetarea războiului, adică dela alipirea și unirea noastră cu vechiul Regat.

Iată, Domnule Ministru, motivele și argumentările, pentru care Vă rugăm să introduceți în dispozițiunile generale și transitorii din proiectul Dvoastre de lege pentru unificarea contribuțiunilor directe și pentru înființarea impozitului pe venitul global, un articol, care să dispună, că

sumele plătite în Ardeal, cu începere dela 1 Ian. 1919 până la intrarea în vigoare a legilor fiscale unificate, în contul impozitului suplimentar, numit «adaos de războiu», cum și în contul impozitului progresiv de venit, impozitului de avere și celui de câștiguri de războiu, și în fine tot ce trece peste cota de 50% a impozitului pentru îngrijirea bolnavilor, se vor compenza prin scădere din sumele de impozite, ce se vor statori pe baza nouilor legi și că compenzarea să se admită cu condiția prezentării actelor doveditoare de plată. Totodată să se suprimă constatările în curs cu privire la impozitele numite, iar sumele statorite și neachitate, să nu se mai încasseze.

Dreptatea fiscală și națională, ce voiți să realizați prin unificarea contribuțiunilor directe și prin înființarea impozitului pe venitul global, va fi completă numai dacă cu o cale veți face dreptate contribuabililor ardeleni și pentru trecut. E un act de echitate acesta, de care a fost pătruns și Dl N. Titulescu, când a luat o dispozițiune asemănătoare cu cea propusă de noi în art. 39 al legii sale pentru impozitul progresiv pe avere și pe îmbogățirea din timpul războiului, referitor la sumele plătite în Ardeal, ca impozit pe avere și asupra câștigurilor de războiu. Dl Titulescu mergea un pas mai departe și admitea compenzarea prin scădere a impozitelor plătite dela punerea în vigoare a legilor respective și nu numai dela 1 Ian. 1919, cum cerem noi.

Se va obiecta, că între cazul din legea Dlui Titulescu și propunerea noastră nu e analogie întru toate. Se poate. Indiscutabil rămâne însă principiul de echitate și drept, realizat în legile Dlui Titulescu, principiu ce credem, că nu va rămânea nesocotit nici de Onoratul Guvern de astăzi. Ceea ce ni s'a recunoscut odată, nu ni se mai poate lua.

Suma totală a impozitelor achitate, ce reclamăm, din cauza lipsei de date statistice precise, e greu de stabilit, chiar și numai în mod aproximativ. — Pentru intervalul dela 1 Ian. 1919 până la 31 Martie 1921, cifra ar putea fi cca 75—80 de milioane lei. Luând aceeaș sumă și pentru ultimele două exerciții financiare, am avea în total 150—160 milioane.

Primiți, Vă rugăm, Domnule Ministru, asigurarea adâncului nostru respect.

Ne reîntoarcem la schimbul în natură?

O chestie nouă agită pe economiștii și finanțierii noștri. Această chestie actuală importantă este schimbul, care după ce s'a perfecționat și a ajuns la apogeu prin înființarea sistemului monetar și valutar, azi în țările cari au suferit mari devalvații prin emiterea fantastică de hârtie, moneda începe să dea înapoi perde simpatia și încrederea populației și cetățenilor, cari se reîntorc la vechea procedură a strămoșilor noștri: schimbul.

Pentru a ilustra cele susținute mai sus vom înregistra datele ce le spicuim din ziarele ce le avem la îndemână.

În Turingia, taxele școlare și didactul nu se mai primește în bani, ci se achită în natură și anume în săcară. Se plătește 1 1/2 cvantal de secară pentru un semestru școlar. Streinii plătesc cantitatea dublată.

Uzinele de forță motrică Sachsen Thüringen s a furnizează curentul electric numai celor cari plătesc taxa în natură. Chilovatul de curent electric s'a fixat cu 10 ouă sau un kg. de cartof.

Ne pare interesant și poate de necrezut dar această stare de lucruri dăinuiește nu numai în țări streine, dar a început să ia ființa și la noi.

Nu departe ci chiar aici în Cluj, funcționează un internat unde se primesc numai acei elevi, ai căror părinți s'au obligat, că în loc de plată în bani

a pensionului vor plăti un cvant înainte socotit și stabilit de alimente, ca grâu, untură, ouă, legume, etc.

Medicii din Austria și Germania cu deosebire cei din jurul comunelor au hotărât și au anunțat pe clienții lor, că taxele de vizită medicală nu le vor mai percepe în bani ci în natură.

În Ungaria s'a introdus sistemul schimbului în natură și valuta în grâu.

Primăria din Seghedin o publicat o licitație pentru darea în arendă a unui teren de 518 hectare pământ arător fixând arenda în grâu.

Rezultatul licitației a fost 120 kg. de grâu de pogon.

La liceul protestant din Kecskemét taxele de înscriere și celelalte taxe școlare se achită în cereale. Se plătește un quintal de secară drept taxa jumătate, iar cine plătește în numerar se ia ca sumă, prețul cantității de cereale cum se vinde în piață.

Ideea câștigă tot mai mult cu deosebire în țările cu valuta depreciată. Cum se va dezvolta și unde va duce, este o chestie a viitorului.

Apelul împotriva impunerii fiscului.

Comisiunea fiscală a cercetat capitolul privitor la constatări, evaluări, procedură de impuneri și apeluri.

A rămas neschimbat textul anteproiectului așa cum a fost întocmit de d. ministru de finanțe.

În materie de apeluri împotriva impunerilor organelor fiscalului, s'au introdus următoarele modificări:

1. Impunerile veniturilor până la 30 mii lei se vor judeca, în recurs, la tribunal (în anteproiect Casația era ultima instanță).

2. Se creiază o instituție specială, la ministerul de finanțe un fel de Curte de Casație în materie de impunere.

Comisiunea se compune din următoarele persoane: un membru al Curții de Casație, ca președinte; un delegat al ministerului de finanțe; un delegat al comunei și un delegat al fiecărei categorii de contribuabili.

La această instituție vor face recurs contribuabilii — prin reprezentanții lor — când se va călca un principiu fiscal de către organele fiscalului.

Cu alte cuvinte, dacă unui comerciant i s'ar impune greșit veniturile, el se va adresa Camerii de comerț, care — după ce va aprecia cazul — va introduce recursul și-l va susține la comisiunea dela ministerul de finanțe.

Agricultorii vor fi reprezentați prin prin sindicatul agricol; salariații prin sindicate, etc.

R. M.

Asigurarea mărfurilor pe căile ferate.

Începând dela declararea războiului, administrația căilor noastre ferate a încetat de a mai răspunde de conținutul și calitatea mărfurilor, ce le transportă. Cum această administrație n'a ajuns încă să aibă un Control riguros asupra personalului de mișcare și manipulare, răspunderea aceea nu și-o poate relua așa de curând.

Iată de ce s'a făcut foarte necesară asigurarea transporturilor pe calea ferată, prin intermediul unei întreprinderi particulare, cu autorizarea administrației respective și a guvernului.

Aranjamente în acest sens au fost făcute în Elveția, Olanda, Cehoslovacia, Polonia, Finlanda și pe cale de a se face unul și în Spania.

Un grup de ingineri români, cari pe vremuri au ocupat situații înalte la căile ferate, au propus administrației drumurilor de fier, în acord cu societățile de asigurare din țară, să înființeze o societate pentru asigurarea mărfurilor ce se transportă, delă predare până la primire.

Pentru această asigurare, acel grup de ingineri, solicită o suprataxă la transporturi de maximum 0.75 la sută pe distanțele cele mai lungi și mai scăzută pe distanțele mai mici.

În schimb, oferă administrației căilor ferate 10 la sută din venitul acelei suprataxe, din care jumătate să revină personalului dela serviciul mărfurilor.

**

Administrația căilor ferate a primit cu multă satisfacție această propunere și a supus-o cercetării și aprobării ministerului de finanțe.

Camera de comerț din Capitală consultând pe industriași și comercianți, dacă ar putea suporta acea suprataxă pentru asigurarea transportului mărfurilor, a primit numai răspunsuri favorabile.

Se poate ca, până la aprobarea acestui aranjament propus, să intervină și o participare a băncilor, în formarea societății pentru asigurarea transporturilor de mărfuri pe căile ferate.

Cruțarea și renunțarea sunt cele mai bune mijloace de apărare contra jafului și contra pirăteriei în comerțul de azi. Pedepsiți speculatorii prețurilor, renunțând la cheltutala, ce vi-o pretind ei.

„Cine are urechi de auzit, să auză“, a zis Mântuitorul. Cine are ochi de văzut, să vadă, că „Revista Economică“ este singura foaie românească luptând, pentru a folosi zarea forțelor românești.

Impunerea rezervelor băncilor și societăților de asigurare.

În ședința ultimă, comisiunea fiscală a luat următoarele hotărâri:

Rezervele matematice ale societăților de asigurare nu vor fi impuse dacă nu cuprind și beneficii.

Zece la sută din beneficiul net al băncilor va fi scutit de impozit, întrucât această sumă este considerată ca fond de rezervă necesar pentru acoperirea eventualelor pierderi determinate de fluctuațiile valutare.

Această scutire se acordă pentru o perioadă de trei ani. Dacă în acest interval valuta va fi supusă aceluiași fluctuațiuni, termenul se poate prelungi pe o altă perioadă.

Prima de asigurare va fi scutită de impozit, dacă asigurarea este contractată la o societate românească.

Primul recensământ, pentru așezarea nouilor impozite, se va face pentru o perioadă de 3 ani, aceasta tocmai în vederea fluctuațiilor valutei naționale.

Fiecare contribuabil va avea un carnet de identitate, în care autoritățile fiscalului va certifica achitarea impozitelor.

În același timp organele de percepere vor fixa „domiciliul fiscal” al contribuabilului.

Impunerea veniturilor imobilelor

În ședința de ieri comisiunea fiscală a luat următoarele hotărâri:

1. Imobilele, cumpărate înainte de 1916, cari sunt locuite de proprietari, vor fi impuse la un impozit reprezentând întreitul impozitului de atunci.

2. Imobilele, cumpărate după 1916, cari sunt locuite de proprietari, vor fi impuse după evaluările și normele de acum.

În orice caz impozitul nu poate fi mai mic decât întreitul impunerii din 1916.

3. Dacă proprietarul nu locuiește imobilul, impunerea va fi conformă cu venitul clădirii închiriate.

Aceste dispozițiuni sunt tranzitorii până la stabilizarea valutei, când, printr-o nouă lege, se va regulamenta impunerea.

AVIZ.

Avem onoarea a aduce la cunoștința acționarilor și a publicului că termenul de subscripție la emisiunea II a Institutului de arte grafice „Ardealul” din Cluj se prelungește până la 1 Ian. 1923.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE
al Inst. de arte grafice
„ARDEALUL”
Cluj.

Dela Corpul contabililor.

Joi s'a ținut, în Palatul Camerii de comerț, o consfătuire a membrilor Corpului contabililor și ai Corpului absolvenților școalelor superioare de comerț.

D. N. Butculescu, decanul corpului, spune că este de datoria Corpului, ca acum când, se întocmesc noi reforme fiscale să releve rolul, pe care experții contabili urmează să-l aibă în aplicarea acestor reforme, de oarece unele impuneri se bazează numai pe contabilitate. Arată serviciile ce experții contabili le aduc în Comisiunile de impuneri industriale, din cari fac parte experți conform legii din 1919.

Crede, că este bine, în interesul și al fiscalului și a contribuabililor, ca și din nouile comisiuni să facă parte și experții contabili chiar ca organe consultative.

Mai vorbesc d-nii V. M. Ioachim, Aurel Munteanu, etc., după care se hotărăște a se interveni la d. ministru de finanțe rugându-l ca, în noua reformă fiscală, să se țină seamă de art. VI din Legea Corpului contabililor care prevede că: Autoritățile financiare se vor servi de experți contabili, când este vorba de impuneri fiscale pe baza de registre, deoarece această lege a fost făcută tocmai în vederea concursului ce experții contabili îi pot da pentru aplicarea nouilor legi fiscale.

Invitare la abonament.

Cu numărul de față se începe noul abonament la „REVISTA ECONOMICA” muțată la Cluj, în următoarele condițiuni:

pe un an întreg: Lei 120.—

o jumătate de an „ 60.—

Abonamente pe timp mai scurt de o jumătate de an nu se servesc.

Costul abonamentelor se poate trimite de sau prin postă cu mandate postale, sau prin viriment la „Banca Agrară” Societate Anonimă Privilegiată din Cluj, în favorul contului „Revistei Economice”.

Toate băncile românești, membre sau nu a „SOLIDARITATEA” sunt rugate prin aceasta cu toată onoarea să primească vârsămintele de abonamente la ghișeurile lor pentru contul „Revistei Economice”, transferându-le prin viriment la „Banca Agrară” S. A. P. Cluj.

SUMARUL:

Al doilea memoriu al „Solidarității” în chestiunea impozitelor. — Neîntoarcem la schimbul în natură? — Apelul împotriva impunerii fiscalului. — Asigurarea mărfurilor pe căile ferate. — Impunerea rezervelor băncilor și societăților de asigurare. — Impunerea veniturilor imobile. — Dela Corpul contabililor.

Cronica săptămânală. — Bibliografie — Bursa.

CRONICA SĂPTĂMÂNALĂ**Sindicatul fabricelor germane de C. F.**

Un număr de 52 fabrici germane de vagoane de căi ferate sunt pe cale de a se constitui în sindicat sub formă de societate anonimă cu răspundere limitată.

Fabrică de textile mutată la Budapesta.

Fabrica națională de textile din Bratislava și-a mutat întregul ei utilaj compus din mașinile și 200 răsoare la Budapesta, găsind în acest din urmă oraș condițiuni mai favorabile de lucru.

Ungaria importează cartofi din Cehoslovacia. Guvernul ungar a permis orașului Budapesta importarea a o mie vagoane cartofi din Cehoslovacia. Cartofii importați revin mai ieftini ca cei indigeni.

Cantitatea de hârtie monetă din Germania crește zinic cu 12 miliarde mărci folosind pentru tipărire acestei sume o cantitate de 13000 kg. hârtie la zi.

Sindicat al băncilor maghiare ardelen.

În 10 Decembrie a. c. se va ține în localul camerei de comerț din Oradea-Mare o adunare generală a reprezentanților tuturor băncilor maghiare din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș, pentru constituirea unui sindicat general. Înaintea adunării generale de constituire, se vor ține adunări regionale în orașele mai principale din Ardeal.

Desfacerea vinurilor. Marea cantitate de struguri produsă de vile scoase în arul curent și lipsa accentuată a butoaielor, au silit pe podgorenii ieșeni să se plângă ministerului de finanțe, care a hotărât ca:

Podgorenii, care nu au crame la vilele lor, au dreptul de a depozita produsele lor la depozitele din oraș și a le desface, fără brevet de licență. De asemenea vor fi păsuți cu plata taxelor, până după desfacerea vinurilor.

Lemnele pentru armată. În urma intervenției „Uniunii generale forestiere” ministerul de război a aprobat pentru lemnele de foc ce se furnizează garnizoanei 1 București — prețul de 2800 lei de vagon franco la stația de încărcare.

Propunerea constituirii unei societăți a deținătorilor francezi de mărci. Presa franceză se ocupă de un proiect, după care toți deținătorii de mărci germane să se constituie în societate iar cu capitalul astfel realizat, — care afirmă, același informație, ar fi formidabil — să se achiziționeze în Germania terenuri, industrii sau orice alte valori productive.

Ideia este extrem de interesantă pentru deținătorii de mărci din toată lumea, iar presa germană, alarmată, arată că, dacă din Berlin, n'ar lua măsuri de apărare ea ar putea avea o influență nefastă asupra avuției naționale germane.

După calculele făcute de economiștii germani cantitatea de mărci deținute de străinătate ar depăși 100 miliarde.

Responsabilitatea căilor ferate germane.

O firmă germană oarecare a comandat un vagon de făină, care, din cauza unor defectuosități ale vagonului, a sosit ca umedă. Firma în chestiune reclamă de la căile ferate despăgubiri.

Ministerul comunicațiilor, după ce i le refuză își motivează deciziunea în modul următor:

„La încărcarea vagonului, firma în chestiune n'a examinat dacă acoperișul vagonului este sau nu defectuos. E de datoria ei, ca la încărcarea mărfii, să depună cea mai mare îngrijire. La aceasta aparține în prima linie cercetarea, dacă mijlocul de transport, ce s'a pus la dispoziție, oferă un spațiu potrivit pentru marfa ce vrea să expedieze.

Prețul gazului metan. Marți după amiază a avut loc la ministerul de industrie și comerț o consfătuire între d-nii ing. Stoica, directorul petrolului, ing. Cezar Popescu, directorul general al industriei, ing. Motaș și reprezentanții fabricii de gaz metan din Turda, în chestia sporirii prețului acestui produs. Nu s'a putut ajunge însă la nici o soluție definitivă.

Părerea generală a fost, că prețul gazului metan foarte mult întrebunțat în Transilvania, să se fixeze în raport cu majorarea prețului la cărbuni și produse petrolifere și în proporție cu puterea de calorii a gazului metan.

Majorarea taxelor de transbordare în stația Ciudei. Taxele de transbordare se majorează cu începere de la 15 Noembrie 1922 pentru transbordarea mărfurilor în stațiunea Ciudei după cum urmează:

Pentru mărfurile de mare greutate la 3 lei pentru 100 kg. începând, pentru mărfurile de mică greutate, afară de lemne de foc, la 1.50 lei pentru 100 kg. începând, iar pentru lemne de foc la 70 ban pentru 100 kg. începând.

Licitațiuni. În 27 Noembrie 1922, oara 11 a. m. se va ține licitațiune la Direcțiunea Specială a Serviciului Comercial C. F. R. biroul C 3 București, Str. General Berthelot Nr 8, pentru concesionarea serviciului de Ca nionaj C. F. R. în orașele următoare:

Constanța, Iași, Sighișoara, Târgul-Mureș, Blaj, Lugoj Orștie, Petroșani și Deva.

Doritorii se vor prezenta sau trimite la adresa de mai sus ofertele lor sigilate împreună cu recipisa unei case C. F. R. conținând depunerea unei garanții provizorii de 30 000 Lei în numerar sau efecte de stat.

Tariful se va fixa pentru următoarele greutăți:

Kg.	5—50	Kg.	91—1000	Kg.	3601—4000
"	51—100	"	1001—1200	"	4001—4600
"	101—200	"	1201—1400	"	4601—5000
"	201—300	"	1401—1600	"	5001—5500
"	301—400	"	1601—1800	"	5501—6000
"	401—500	"	1801—2000	"	6001—7000
"	501—600	"	2001—2400	"	7001—8000
"	601—700	"	2401—2800	"	8001—9000
"	701—800	"	2801—3200	"	9001—10000
"	801—900	"	3201—3600		

Licitația se va ține în conformitate cu art. 72—83 legea Comptabilității Publice.

Cunoștință mai detaliată despre licitație se poate lua dela șefii de gară și Direcțiunile regionale respective.

BIBLIOGRAFIE.

ÎN EDITURA CARTEA ROMÂNEASCĂ din București, au apărut următoarele volume cari se află de vânzare la toate librăriile principale din țară:

I. D. Barzan. *Probleme economice, financiare sociale* născute după război. Prețul 18 L.

Ludovic Leist. *Le français parle.* Culegere de conversațiuni franceze—române Prețul 30 L.

Ludvig Leist. *Deutsches Lesebuch* für die Privat. Elementarschülen Rumäniens partea IV. Prețul 27 L.

I. Popovici Bănățeanu. *Din viața meseriașilor* bănățeni Nr. 105—6. Prețul 2 L.

NOU MERS DE TREN

București—Oradea-Mare și retur.

Cu 1 Noembrie a. c. s'au pus în circulație trenurile accelerate 11 și 12 București—Oradea-Mare, iar trenurile de persoane Nr. 127 și 117 dintre București și Brașov s'au prelungit până la Oradea-Mare.

DESTINAȚIA	Tren acc. No. 11	Tren pers. No. 117	Tren acc. No. 12	Person-1 No. 128
București pleacă	640	2315	s 2150	s 520
Ploiești . sosește	747	049	p 2043	p 350
" pl.	756	103	s 2031	s 332
Sinaia sos.	1010	340	p 19	p 139
" pl.	1020	352	s 1847	s 129
Predeal sos.	1108	448	p 1814	p 046
" pl.	1129	506	s 1804	s 028
Brașov sos.	1233	612	p 1657	p 2318
" pl.	1253	630	s 1643	s 2250
Sighișoara . sos.	1553	1103	p 1346	p 1847
" pl.	1559	1120	s 1339	s 1828
Copșa-mică sos.	1757	1240	p 1241	p 1658
" pl.	1703	1255	s 1233	s 1640
Blaj sos.	1736	1343	p 158	p 1551
" pl.	1738	1348	s 1157	s 1550
Teiuș sos.	1803	1427	p 1129	p 1502
" pl.	1845	1451	s 1113	s 1434
Feldioara- [sos.	1850	1548	p 133	p 1332
Râsboieni [pl.	1803	1554	s 1028	s 1322
Câmpia- [sos.	1916	1623	p 1008	p 1253
Turzei [pl.	1918	1626	s 1006	s 1249
Cluj sos.	2033	1806	p 855	p 1115
" pl.	2050	1827	s 840	s 1054
Huedin sos.	2203	2016	p 743	p 919
Oradea-Mare sos.	010	2345	p 520	s 530

Nu ascultați de profetul, care zice, că temelia economiei este satisfacerea trebuințelor, fiind-că el vi se oferă mediat a vi le satisface spre deplina lui satisfacție. Lui îi convine profeția trebuințelor.

Vedeți, că economia oamenilor deștepți se întemeiază pe administrarea cuminte a averilor disponibile. Veți chivernisi deci din averile voastre, cel puțin, ceasurile vieții și sănătatea voastră.

Târgul de cereale

după buletinul oficial al Bursei Brăila.

Grâu nou vândut piața Braila	Lei 340—350	per 100 kgr.
Porumb	" " " "	315—330 " " "
Orz	" " " "	305—318 " " "
Ovăș	" " " "	350— " " "
Fasole	" " " "	500—600 " " "
Nuci	" " " "	1200— " " "
Secară	" " " "	" " "
Meiu	" " " "	" " "

„ARDEALUL“

Institut de arte grafice, s. a.

CLUJ. Strada Memorandului No. 22

poate lifera institutelor de credit toate

rechisitele de birou
registrele și tipăriturile necesare.

Bursa

Săptămâna se încheie cu foarte puține tranzacțiuni în compartimentul bancarelor la cursuri scăzute: ceva mai căutate sunt petroliferele, cari totuși nu pot obține un curs mai favorabil ca în săptămâna precedentă, așa că întreaga bursa se menține într-o atmosferă greoaie, fără să poată aduce ceva nou sau

sau vre o schimbare de cursuri.

În târgul de devize Leul scade pe sfârșitul săptămânei. — Dinarul Jugoslav înregistrează o urcare bruscă ajungând la Paris 20—25 centime, cu tendința de urcare.

Târgul de efecte.

Cotări oficiale la Bursa din București și târgul liber.

o/o	Divid.	Ultimul curs	Luna Noembrie					
			14	15	16	17	18	20
Efecte:								
50/o	—	80 1/2	—	—	—	81	—	—
50/o	—	80 1/2	—	81 1/4	—	—	—	—
50/o	—	82 1/4	83	83 1/4	—	82 3/4	—	—
Bănci:								
500	320	13 400	—	—	—	—	—	—
500	100	865	—	—	—	—	—	850
500	50	720	—	—	710	—	—	—
500	160/o	500	—	—	—	—	—	—
100	—	—	—	—	—	—	—	—
500	65	200	—	—	—	—	—	—
Intreprinderi:								
500	200/o	2180	2200	2170	2140	—	—	—
500	—	790	1810	1790	—	1800	1810	1800
1000	—	1150	—	—	—	—	—	—

Schimbul de bani.

	Paritatea în Lei înainte de războiu	Ultimul curs	Luna Noembrie					
			14	15	16	17	18	20
Cursul la București								
100	L. 100	1125	1010	1040	1050	1095	1110	1095
100	" 100	2850	2910	—	—	—	—	—
100	" 105	506	506	503	508	511	510	505
100	" 105	62	62 25	62 25	62 25	650	650	6 1/4
100	" 105	0 21	0 21 3/4	0 21 1/2	0 22	0 22	0 22	0 21
100	" 125	2	2 10	2 20	2 15	2 30	2 45	2 30
1	" 25	716	708	709	708	710	711	709
100	" 100	630	700	730	715	720	740	730
100	" 100	—	—	—	—	—	—	—
100	" 100	—	—	—	—	—	—	—
100	" 100	—	—	—	—	—	—	—
1	" 5	162	159 50	158 1/2	160	160	160 50	160
Paris								
100	Fr. 100	10 20	9 85	9 55	9 30	9 20	9 25	9 25
1	" 5	15 73	14 9	14 95	14 65	14 41	14 22	14 10
1	" 25	70 35	67 10	66 80	65 50	64 46	63 65	63 23
100	" 100	71 50	71 60	66	67 80	66 80	66 25	64 80
100	" 125	0 20	0 22 1/2	0 20	0 20	22 1/2	0 21	0 22 1/2
100	" 105	50 90	49	50 10	47 30	46 30	45 80	—
100	" 105	—	—	—	—	—	—	—
100	" 105	—	—	—	—	—	—	—
100	" 100	288	276	275	269	266	263	262 25

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNE SUMARĂ

1921

22 Octombrie

ACTIV

1922

14 Octombrie 21 Octombrie

49.755.430	} aur depozitat (monete și lingouri) 493.554,31 aur (lingouri) 37.605,249 (monete) disponibil, trate și bonuri de tezaur aur 4.626.932,234	5.137.982,024	5.159.927,024
1.689,11			
14.465	} stoc metallic	640,107	715,525
3.744.263,115			
315,201	Argint și diverse monede		
82.590,880	Biletele Băncii Generale Române stampilate de Stat		
912.940,661	Efecte scontate	3.421.781,508	3.401.459,988
175.774,740	108.833,500		
	imprumuturi pe efecte publice 134.467,957		
	138.219,100	231,178,392	224.381,631
	Imprumuturi pe efecte publice în cont curent 172.820,500		
	66.941,240, 71.277,860		
	din care nu s'au ridicat lei 82.903,869		
	89.913,681		
8.042,556	Imprum. Statului de 15 milioane fără dobândă (1901)	8.042,556	8.042,556
1.000.000,000	} Impr. Statului pentru necesitățile Tezaurului: {	5.282,135,816	5.282,135,816
1.495.676,533			
1.000.000,000			
399.939,977			
399.457,213			
198.902,783			
5.000.000,000			
856.524,666	} Impr. Stat. p. calificarea moned. {	7.055.670,996	7.055.670,996
63.375,206			
11.997,418	} Impr. de 5 miliarde (11 lunie 1920). 5.000.000,000	95.862,782	95.449,942
32.908,657			
3.742,322	} " " 2 1/2 " (5 Ian. 1921). 2.053.670,996	11.997,418	1.997,418
9.355,287			
2.468,011	Casele de imprumut pe gaj agricultorilor și industriașilor	3.058,207	3.298,207
9.455,585	Efectele capitalului social	378,322	3.785,322
15.432,030	" fondului de rezervă	48.831,37	4.288,137
638.597,541	" amortizării imobilului, mobilierului și mașinilor de imprim	3.894,481	3.894,934
1.467.485,456	Imobile	14.180,891	14,213,41
	Mobilier și mașini de imprimărie	175.789,807	174.187,340
	Cheltuieli de Administrație	47.635,998	144.169,189
	Conturi curente	405.895,50	393.992,230
	" de valori		
	" diverse		
18.645.014,804		21.972.735,012	22.054.442,671
12.000,000		12.000,000	12.000,000
62.039,779	Capital	67.350,744	67.350,744
8.142,984	Fond de rezervă	20.349,763	20.349,63
12.669.759,868	Fondul amortizării imobilelor, mobilierului și mașinilor de imprimărie	15.371.570,06	15.402.239,83
11.693,116	Bilete de bancă în circulație	14.006,618	14.000,68
19.594,892	Profit și Pierdere	48.495,412	25.266,440
1.811.155,671	Dobânzi și beneficii diverse	1.379.833,242	1.435.407,152
4.505,685,04	Conturi curente și recipise la vedere	5.059.135,197	5.051.821,117
18.645.014,804	Conturi diverse		
		21.972.735,012	22.054.442,671
11.065.056,327	22 Oct. 1921. Efecte și alte valori de restituire	21 Oct. 1922	
	287.540,995	Efecte și alte valori în păstrare	315.000,553
	9.694.334,000	Bonuri de tezaur aur din gaj p. Impr. Statului	9.164.334,000
	1.083.181,332	Efecte în gaj și în păstrare provizorie	1.407.571,486
		Conturi de ordine	
1.579.592,178		10.894.379,163	10.884.906,09
12.644.648,505		1.708.947,721	1.753.307,125
		12.603.326,883	12.600.213,104

Taxa: (Scout 6%)
(Dobânda 7%)

Nu speculați după profituri, pentru-ca să vă chinuiți a le ascunde din fața impozitelor, ori pentru-ca să hrăniți cu ele scumpetea și specula. Osteniți-vă mai bine în crutare și să deschideți calea concurenței libere.